

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
http://www.minjust.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00015622

03.10.2016 № 33817/1794-0-1-16/6
На № 04-28/05-786(217861) від 16.09.2016
[ма 33817/1/1-16 від 16.09.2016]

**Міністерство культури
України**

Копія: Комітет Верховної
Ради України з питань прав
людини, національних
меншин і міжнаціональних
відносин

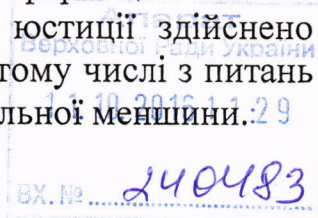
Щодо виконання пунктів 1, 2 розпорядження
Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2013 року №701-р
«Про затвердження плану заходів щодо реалізації
Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство
ромської національної меншини на період до 2020 року»

З метою виконання пунктів 1, 2 Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року, затвердженого розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2013 року № 701-р (далі – План заходів) та резолюції Віце-прем'єр-міністра України П. Розенка від 20 вересня 2016 року № 33878/1/1-16 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин від 16 вересня 2016 року № 04-28/05-786(217861) про надання пропозицій до рекомендаційних слухань на тему «Стан реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року» Міністерством юстиції листом від 28 вересня 2016 року № 6-32/616 доручено начальникам головних територіальних управлінь юстиції підготувати інформацію щодо проведеної роботи з зазначеного питання та надати пропозиції щодо захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Так, відповідно до затверджених планів заходів щодо захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року територіальними управліннями юстиції організовано проведення просвітницької роботи в цьому напрямі.

687817 На виконання пункту 1 Плану заходів щодо проведення інформаційно-просвітницької роботи, спрямованої на протидію упередженому ставленню до осіб, які належать до ромської національної меншини, управліннями юстиції здійснюється робота з організації виступів у засобах масової інформації.

Протягом 2016 року територіальними управліннями юстиції здійснено понад однієї тисячі виступів у засобах масової інформації, у тому числі з питань захисту прав та свобод осіб, які належать до ромської національної меншини. 29

Зокрема, працівниками Головного територіального управління юстиції у Кіровоградській області проведено прямий ефір телепередачі "Радіомайдан" на каналі "Кіровоград", щодо порядку та підстав звернення щодо захисту майнових прав громадян, порушених внаслідок тимчасової окупації та анексії територій України», та консультування громадян в студії; Головним територіальним управлінням юстиції у Одеській області до місцевих друкованих засобів масової інформації направлено статтю для опублікування на тему: «Роми в Україні: особливості, традиції та стереотипи»; спеціалістами по обласному радіомовленню в передачі «Право» - питання щодо соціального та правового захисту осіб ромської національності, «8 квітня – Міжнародний День ромів»; спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Херсонській області здійснено виступи на радіо «Таврія» на теми: «Стратегія захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини», «Стандотримання та захист прав національних меншин в Україні», «Захист ромської національної меншини в Україні», «Правовий статус ромської національної меншини», «Соціальний захист і зайнятість ромів»; спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Черкаській області здійснено виступи в засобах масової інформації наступної тематики: «Інтеграція ромської національної меншини і українське суспільство», «Набуття громадянства України з народження»; спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області здійснено виступи по Філії національної телекомпанії України «Чернівецька регіональна дирекція» на теми: «Правова допомога безхатчинкам», «Права ромської меншини» тощо.

На виконання пункту 2 Плану заходів територіальним управліннями юстиції проведена робота інформаційного, освітнього та виховного характеру (семінари, круглі столи, конференції, виставки, лекції, бесіди, зустрічі за «круглим столом» тощо) за участю представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій у навчальних закладах, закладах культури, закладах для дітей і молоді стосовно формування толерантного ставлення населення до представників ромської національної меншини.

Так, спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Вінницькій області проведено семінар-нараду з працівниками Управління у справах національностей та релігій Вінницької облдержадміністрації на тему: «Проблеми інтеграції ромської національної меншини в українське суспільство», лекцію на тему: «Підвищення освітнього рівня ромів» для працівників ТОВ «ЮВАНТА-Л», лекцію на тему: «Роми в Україні» для працівників ТОВ «ЕЛЕНІЯ», лекцію для учнів Загальноосвітньої школи № 23 Вінницької міської ради на тему: «Ромська національна меншина – найбільш вразлива національна меншина в Європі», лекцію на тему: «Захист прав і свобод національних меншин» для учнів Загальноосвітньої школи № 5 Вінницької міської ради; працівниками Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області проведено семінарські заняття для безробітних на базі Кіровського районного центру зайнятості м. Дніпропетровська на тему: «Актуальні проблеми зайнятості ромського населення», проведено круглий стіл членів Координаційної ради молодих юристів при Головному територіальному

управлінні юстиції зі студентською молоддю на тему: «Захист прав і свобод національних меншин, зокрема, інтеграції в суспільне життя ромської національної меншини».

Спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Одеській області проведено круглий стіл з представниками громадської організації «Правозахисний ромський центр», головою «Придунайської ромської організації», головою ромської асоціації м. Балти та Балтського району, для вирішення проблемних питань ромських національних меншин.

В приміщенні Головного територіального управління юстиції в Одеській області відбулася робоча зустріч з представниками Громадської організації «Правозахисний ромський центр» для вирішення проблемних питань ромських національних меншин.

У заході взяли участь: представники Громадської організації «Правозахисний ромський центр», начальник управління з питань громадянства, паспортизації та реєстрації Головного управління Державної міграційної служби України в Одеській області, працівники управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти, відділу державної реєстрації актів цивільного стану управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції в Одеській області

За результатами проведеної роботи, визначено основні проблеми, що існують на шляху реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року. Зокрема, ромські меншини мають низький освітній рівень, високий рівень безробіття, погані житлово-побутові умови і відсутність у багатьох них ідентифікаційних документів.

Також перший заступник начальника Головного територіального управління юстиції у Житомирській області взяла участь у засіданні круглого столу на тему: «Як у Житомирській області реалізують програму Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини», який проводився в рамках проекту «Правова та інформаційна підтримка ромів Житомирщини»; працівниками Головного територіального управління юстиції у Рівненській області проведено «круглий стіл» на тему: «Сприяння в отриманні особам, які належать до ромської національної меншини, біженців, які на законних підставах перебувають на території України, документів, що посвідчують особу і підтверджують громадянство, свідоцтв про народження та про державну реєстрацію актів цивільного стану»; Богодухівським районним відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Харківській області було проведено «круглий стіл» на тему: «Захист та інтеграція в українське суспільство ромської національної меншини» тощо.

Головним територіальним управлінням юстиції у Закарпатській області проведено захід: «Ми – громадяни України» з учнями ЗОШ I-II ст. № 13 Ужгородської міської ради, де навчаються діти ромської національності (охоплено 43 учні); працівниками Головного територіального управління юстиції у Херсонській області проведено лекцію на тему «Правовий статус ромської національної меншини» у Херсонській гімназії № 1 Херсонської

міської ради, лекцію на тему «Захист прав і свобод національних меншин, зокрема інтеграції в суспільне життя ромської національної меншини» у Херсонській загальноосвітній школі I-III ступенів № 55 Херсонської міської ради, проведено семінар на тему «Реалізація права ромської національної меншини на вільний розвиток мови ромів в Україні» для працівників юридичних служб підприємств, установ і організацій м. Херсона; Головним територіальним управлінням юстиції у Черкаській області проведено правоосвітні заходи на такі теми: «Правовий статус ромської національної меншини», «Захист прав в українському суспільстві ромської національної меншини»; спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області проведено правоосвітні заходи на теми: «Захист та інтеграція в українське суспільство ромської національної меншини» з учнями загальноосвітньої школи № 38 тощо.

Разом з тим під час проведення працівниками Головного територіального управління юстиції у Київській області виїздів консультативних пунктів правової освіти населення до населених пунктів області, органами Київської області забезпечено надання правової допомоги особам ромської національності. Представниками органів юстиції для працівників органів місцевого самоврядування проведено бесіди щодо протидії упередженому ставленню до осіб, які належать до ромської національної меншини. Під час планування проведення бесід, враховано місця проживання найбільшої кількості осіб, які належать до ромської національної меншини. Зокрема, такі бесіди проведено у с. Олізарівка, с. Сидоровичі, с. Жміївка Іванківського району Київської області тощо.

Працівниками Костянтинівського міськрайонного управління юстиції Донецької області проведено консультативно-правову зустріч з населенням ромської національної меншини в селах Новодмитрівка, Іванопілля та Молочарка Костянтинівського району Донецької області з питань порядку державної реєстрації народження дітей, строків державної реєстрації, одержання допомоги при народженні дитини, отримання повторних документів державної реєстрації актів цивільного стану за заявами вищезазначеної категорії.

З метою утвердження толерантного ставлення та попередження проявів ксенофобії під час проведення правоосвітніх заходів у навчальних закладах поширювалися знання про права людини та відповідальність за їх порушення. Так, Головним територіальним управлінням юстиції у Полтавській області протягом 2016 року проведено більше 100 таких заходів, зокрема, присвячені Міжнародному дню толерантності. Крім того, в рамках Декади правових знань, Місячника пропаганди сімейних цінностей, Декади по роз'ясненню трудових прав населенню, проведено інтерактивні лекції та бесіди в навчальних закладах щодо роз'яснення прав людини та відповідальності за їх порушення, формування толерантної поведінки у молоді, запобігання проявам расизму, ксенофобії та насильства в молодіжному середовищі, попередження дискримінації.

Органами юстиції здійснюється методичне забезпечення правоосвітньої діяльності шляхом розробки та розповсюдження методичних посібників, буклетів, порадаників тощо серед бібліотечних, навчальних закладів, зацікавлених підприємств, установ та організацій.

Територіальними органами юстиції здійснюється робота з розробки методичних матеріалів, спрямованих на підвищення рівня правової освіти осіб ромської національності. Зокрема, працівниками Головного територіального управління юстиції у Івано-Франківській області розроблені пам'ятки, методичні посібники та буклети на такі теми як: «На замітку особам, що належать до ромської національної меншини», «Порядок реєстрації шлюбу громадян України з іноземцями», «Соціально-правовий захист та інтеграція в українське суспільство ромської національної меншини», «Права ромської національної меншини в Україні» тощо.

Також спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Волинській області для громадян, які цікавляться проблемами представників ромських національних меншин, відділом систематизації законодавства, правової роботи та правової освіти Управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Волинській області підготовлено методичні рекомендації «Ромська національна меншина» та «Роз'яснення порядку отримання документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, свідоцтв про народження та про державну реєстрацію актів цивільного стану» тощо.

З метою надання безоплатної первинної правової допомоги громадянам при територіальних управліннях юстиції діє розгалужена система громадських приймалень, в тому числі з питань захисту прав і свобод осіб ромської національності.

Координація діяльності місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, засобів масової інформації з правової освіти населення, формування у громадян правового світогляду здійснюється через міжвідомчі координаційно-методичні ради з правової освіти населення, належна організація роботи яких сприяє досягненню позитивних результатів у правоосвітній сфері.

З метою підвищення рівня правової культури представників ромської національної меншини систематично висвітлюється необхідна інформація на офіційних веб-сайтах органів державної влади, що дозволяє забезпечити інформування широкого кола населення та підвищити рівень знань про права ромів.

Так, на офіційному веб-сайті Центральної міської публічної бібліотеки Краматорської міської ради Донецької області розміщено інформацію на тему «Щодо важливості здобуття ромами освіти, особливо дітьми та молоддю» тощо.

Враховуючи викладене, Міністерством юстиції та його територіальними органами постійно проводиться робота на виконання Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Питання протидії упередженому ставленню до осіб, які належать до ромської національної меншини, захисту їх конституційних прав та обов'язків знаходиться на постійному контролі органів юстиції.

Але ж слід зазначити, що нагальними питаннями, що потребують вирішення, є:

розробка нормативно-правової бази, що регулюватиме отримання ідентифікаційних документів особами ромської національності, які постійно чи тимчасово перебувають на території України. При цьому доцільно врахувати практику вирішення таких питань в інших країнах, наприклад у Грузії чи Болгарії;

забезпечення органами місцевого самоврядування місць компактного проживання осіб, які належать до ромської національної меншини;

забезпечення у місцях компактного проживання осіб, які належать до ромської національної меншини, проведення правоохоронними органами та соціальними службами профілактичної роботи, спрямованої на запобігання бездоглядності, безпритульності дітей, недопущення їх втягування у злочинну та іншу протиправну діяльність, запобігання насильству в сім'ї, наркоманії, тютюнопалінню та алкоголізму;

сприяння утворенню та діяльності центрів ромської культури у місцях компактного проживання осіб, які належать до ромської національної меншини.

Про подальший стан виконання пунктів 1, 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2013 року № 701-р «Про затвердження Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року» Міністерством юстиції буде поінформовано Міністерство культури України в установлені строки.

Стосовно пропозицій до проекту рекомендацій слухань та кандидатури доповідачів повідомляється про відсутність пропозицій.

Заступник Міністра

Гія ГЕЦАДЗЕ

